

Investigation of Primary Student Teachers' Perceptions about the Concept of Academician through Metaphor Analysis¹

Soner POLAT

Kocaeli University, Faculty of Education

Özlem APAK

Kocaeli University, Faculty of Education

Murat AKDAĞ

Gaziosmanpaşa University, Faculty of Education

Abstract

The aim of this study is to investigate perceptions of primary student teachers' about the concept of "academician" through metaphor analysis who are studying at Kocaeli University Primary Teaching Department. The data were collected from a teaching class studying 31 male, 103 female a total of 134 students in the academic year 2010-2011, Kocaeli University Faculty of Education. This is a descriptive study since it aims to display existing situation. Within this framework, the metaphors developed by student teachers were analyzed and commented in five steps: (1) Determining metaphors (2) Classification of metaphors (3) Developing categories (4) Conducting validity and reliability and (5) Transferring quantitative data into SPSS package program. The metaphors about academic concepts developed by teacher candidates were analyzed that whether or not change according to different category. Result of the study, 111 of the students produced 61 current metaphors. Produced metaphors are positive 43, negative 18. According to metaphors by reasons are classificationed including source of information, critics, producer of information, guidance and other.

Keywords: *academician, metaphor analysis, primary student teacher.*

SUMMARY

The age in which we live in is called as 'information age'. The definition and the character of information and ways of accessing information are changing in time. An individual who learns basic information and skills until higher education is trained by academicians who produce and present information in university. Although the concept of academician and the basic dynamics feeding this concept rooted in ancient times, the dilemma whether the academicians should be based on teaching and/or on research is still an up-to-date discussion (Odabaşı, Fırat, İzmirli, Çankaya and Mısırlı, 2010;128). When the research related with the concept of academician and the academic activities

¹ 5 -7 May 2011 between The University of the Republic at the 10th Presented as an oral presentation at the "National Symposium on Teacher Education".

is analyzed, it is seen that being an academician is mostly defined by correlating it with academic activities. Boyer (1990) classified academic activities as discovery, integration, application and teaching of information. Hattie and Marsh classified academic activities as teaching, research, management and public service (Hattie and Mars, 2002). As a consequence, the meaning which is loaded to the concept of academician is constantly changing depending on the activities carried out by academicians in time.

As the meanings attributed for the concept of academician are changing, the perspectives, definitions and the aspects which are seen as strong points also change. At this point, images and schemas which are created for the concepts in the minds of individuals are used in order to clarify their point of views regarding these concepts. And also metaphor analysis is carried out for clarifying mental images. The phenomenon of metaphor is used as ‘a strong mental mapping and modelling mechanism for individuals to understand and construct their own worlds’ (Arslan and Bayrakçı, 2006: 103). According to Sönmez (1993) metaphor means analogy, resemblance and resembling. As one can see from the definitions, metaphor means defining or explaining a concept or a phenomenon by using analogy. The purpose of this study is to display the meanings attributed by students to the concept of academician depending on their own impressions.

Purpose of the Study

The purpose of this study is to analyze perceptions of students from Kocaeli University, Classroom Teaching Department regarding the concept of ‘academician’ by using metaphor analysis. The answers of the following questions will be searched with this purpose in mind:

What are the metaphors that the students from Kocaeli University, Classroom Teaching Department have regarding the concept of academician?

What are the positive/negative metaphors that students from Kocaeli University, Classroom Teaching Department have regarding the concept of academician?

Under which conceptual categories can the metaphors produced by students from Kocaeli University, Classroom Teaching Department be grouped in terms of common features?

METHOD

This research is a scanning model type of study. For this purpose, semi-structured survey technique was used among qualitative research methods in this study. The participants of this study composed of students (sophomore and senior) studying in Classroom Teaching Department in Kocaeli University in 2010-2011 academic years during spring term. 31 male and 103 female in total 134 students participated in this study. The surveys which had the statement as ‘An academician is like, because,’ distributed and students were asked to write the object which the academician resembled to the first blank and to write why the academician resembled to this object to the second blank. In order to provide reliability of the research, 61 metaphors

obtained during the research classified under 6 conceptual categories, first as positive/negative.

FINDINGS & RESULTS

It was determined that among 61 metaphors obtained from 111 students regarding the concept of academician, 43 of them had positive (70, 79%) and 18 of them had negative (29, 50%) content. It is seen that 'book', 'bee' and 'sea' are the most repeated metaphors created by 6 students among positive metaphors. It is seen that this is followed by 'sun' created by 5 students, 'flower' produced by 4 students respectively. The metaphors were mostly justified as the 'book' which has an important place in education, enlightens, gives information, guides you but you need to know how to read it and 'sun' warms up the students, gives light and scatters an eternal light to surroundings.

Among the negative metaphors produced by students, the 'desk' metaphor which was produced by seven students is the most frequent one. This metaphor is followed by 'metal' metaphor produced by three students and 'parrot', 'watch', 'mountain', 'danger', 'fox' and 'servant' metaphors which were produced by two students. Metaphors mostly resembled to images which represent mostly authority and apathy such as 'desk' always sees himself high up, claims he/she knows everything, and 'metal' always distant against everybody.

The metaphors produced by students categorized under five groups as academician as a guide, critic, researcher, information producer and source of information in terms of common features and justifications with close meanings. The metaphors which were not included in these groups categorized under other group.

CONCLUSIONS & DISCUSSIONS

When the data of this study which aims to determine mental images of classroom teaching students regarding the concept of academician was analyzed, the following findings were obtained. It was determined that 71% of the participants developed positive images regarding the concept of academician and 29% of the participants developed negative images. When the conceptual categories were analyzed, it was understood that students perceived academicians mostly as source of information (34%). Approximately 16% of the participants perceived academicians as critic. In close numbers, participants perceived academicians as information producer (11%), guide (10%) and researcher (8%). 12 metaphors (20%) produced by 15 participants categorized under 'other' group after they were not included any of the categories.

Metaphors explain only a single aspect of the concept that they represent for. For this reason, metaphors express only a smart part of the concept not the concept itself (Yob, 2003:134). When students were explaining the concept of academician, they only imaged the strongest aspects of the concept. The metaphors produced by the students are not covering the concept of academician by themselves but they only reflect the strongest points perceived by the students. For this reason the metaphors produced by

students combined under different conceptual categories for explaining the concept of academician. When the categories are combined, the concept of academician can be defined as someone who carries out studies, source of information, produce information, criticizes and guides. This definition is not a complete concept since students' perceptions may change in the future and this definition is only produced by the participant group. Because, someone who thinks metaphorically actively correlate by constructing images that he/she does not know or he/she wants to explain from the images that he/she knows as someone who learns in time (Taggart and Wilson, 2005). As learning continues life long, the number of images is getting increased during our metaphoric thinking so our perspectives to concepts are also changing in time. However, this study is important in terms of allowing us to see the development of the concept of academician in time and helping us to gain different perspectives to the concept of academician through the metaphors produced by the students. As one can see, this study shows us the fact that in our age academicians are perceived not only as the source of information and someone who produces information but also as individuals who makes researches and who helps students to reach the goals in terms of their life and profession by guiding them. The results of this study also shows that academicians give importance only their source information role and they ignore or do not display the other roles (criticize, produce information, guidance, research) to students sufficiently.

As in all studies, this study has also limitations. Since the study was designed according to qualitative research design, the generalizability of this study is limited. For this reason, future studies should be supported with quantitative researches. This study was carried out according to the perspectives of classroom teaching students. If the study was carried out with different teaching programs even with different programs within the scope of higher education, the concept of academician might show differences. For this reason, similar researches can be carried out in different universities, faculties and in different years with more students.

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Akademisyen Kavramına İlişkin Algularının Metafor Analizi Yoluyla İncelenmesi¹

Soner POLAT
Kocaeli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Özlem APAK
Kocaeli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Murat AKDAĞ
Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Özet

Bu araştırmanın amacı, Kocaeli Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği okuyan öğrencilerin “akademisyen” kavramına ilişkin algularının metafor analizi yoluyla incelenmesidir. Araştırmanın verileri 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Kocaeli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliğinde öğrenim gören 31 erkek 103 kız toplam 134 öğrenciden toplanmıştır. Araştırma, var olan durumu olduğu gibi ortaya koymayı amaçladığından betimsel nitelik taşımaktadır. Bu kapsamda, öğretmen adaylarının geliştirdikleri metaforların analiz edilmesi ve yorumlanması süreci; (1) metaforların belirlenmesi (2) metaforların sınıflandırılması (3) kategori geliştirme (4) geçerlik ve güvenilirliği sağlama ve (5) nicel veri analizi için verileri SPSS paket programına aktarma olmak üzere beş aşamada gerçekleştirilmiştir. Öğretmen adaylarının akademisyen kavramına ilişkin geliştirdikleri metaforların çeşitli kategorilere göre farklılık gösterip göstermediği analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin 111’i geçerli 61 metafor üretmiştir. Üretilen metaforların 43’ü olumlu, 18’i olumsuzdur. Metaforlar gerekçelendirilmelerine göre bilgi kaynağı, eleştirmen, bilgi üreticisi, araştırmacı, rehber ve diğer olmak üzere altı kategoriye ayrılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akademisyen, metafor analizi, sınıf öğretmeni adayı.

İçinde yaşadığımız çağ “bilgi çağı” olarak adlandırılmaktadır. Bilginin tanımı, niteliği ve bilgiye ulaşma yolları zaman içerisinde değişmektedir. Bu bağlamda bilgi, sadece basılı kitaplardan, öğretmenlerden ya da uzman öğreticilerden öğrenilen doğrular olmaktan çıkmıştır. Yükseköğretime kadar birçok temel bilgi ve beceriyi öğrenen birey, üniversitede bilgiyi üreten ve sunan akademisyenlerden eğitim almaktadır (Odabaşı, Fırat, İzmirli, Çankaya ve Mısırlı, 2010: 128). Bilginin güç olarak kabul edildiği günümüzde; bilgiye erişebilme ve ulaştığı bilgiyi değere dönüştürebilme önemli bir yeterlik haline gelmiştir. Günümüzde özellikle yükseköğretim öğrencilerinin bu yeterliğe sahip olması bir gerekliliktir. Yükseköğretimde akademisyenler, örnek uygulamaları, öğrenme-öğretme sürecinde kullandıkları strateji, yöntem ve tekniklerle bu yeterlikleri öğrencilerine kazandırmaya çalışmaktadırlar.

¹ Bu makele 5-7 Mayıs 2011 tarihleri arasında Cumhuriyet Üniversitesinde düzenlenen 10. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitim Sempozyumu’nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Akademisyenlik kavramı ve bu kavramı besleyen temel dinamiklerle ilgili tartışmalar çok eski tarihlere dayansa da akademisyenliğin öğretim yönelimli mi ve/veya araştırma yönelimli mi olması ikilemi güncelliğini korumaktadır (Odabaşı, Fırat, İzmirli, Çankaya ve Mısırlı, 2010: 128). Akademisyenlik kavramı ve akademik etkinliklerle ilgili araştırmalar incelendiğinde akademisyenliğin genellikle akademik etkinliklerle ilişkilendirilerek açıklanmaya çalışıldığı görülmektedir. Boyer, akademik etkinlikleri bilginin keşfi, entegrasyonu, uygulanması ve öğretimi olarak sınıflandırmıştır (Boyer, 1990). Hattie ve Marsh ise akademik etkinlikleri ait olup öğretme, araştırma, yönetim ve toplum hizmeti olarak sınıflandırmışlardır (Hattie ve Marsh, 2002).

Yükseköğretimdeki uygulamalarda meydana gelen gelişme ve ilerlemeler dolayısıyla akademisyenlerin görev ve sorumlulukları, görev tanımları, katıldıkları etkinlikler ve mesleki yeterlilikleri de hızlı bir şekilde değişime uğramıştır. Günümüzde gelişmiş ülkelerin liderliğinde oluşan yeni yükseköğretim olgusu bilgi çağına uyum sağlayabilen, yaratıcı, verimli ve rekabetçi nitelikleri öne çıkararak "girişimci üniversite" kavramını ön plana çıkarmıştır (Odabaşı, 2006: 101). Sonuç olarak akademisyenlik kavramına yüklenen anlam zaman içerisinde akademisyenlerin yaptıkları etkinliklere dayalı olarak sürekli değişmektedir.

Akademisyen kavramına yüklenen anlamlar değiştikçe, o kavrama bakış açıları, tanımlar ve güçlü olarak görünen yönleri de değişmektedir. Bu noktada kişilerin kavramlara bakış açılarını ortaya çıkarmak için o kavrama yönelik zihinlerinde oluşturdukları şemalar, imgeler kullanılabilir. Zihinsel imgeleri açığa çıkarmak için ise metafor analizleri yapılmaktadır.

Metafor olgusu "bireylerin kendi dünyalarını anlamalarına ve yapılandırmalarına yönelik güçlü bir zihinsel haritalama ve modelleme mekanizması olarak" (Arslan ve Bayrakçı, 2006: 103) kullanılmaktadır. Metafor kavramı ilk kez 1980'lerde Lakoff ve Johnson' tarafından yapılan "Metafors We Live By" isimli çalışmalarında geliştirilmiştir (Döş, 2010:608). Sönmez (1993)'e göre metafor benzetişim, benzeşme, andırış, andırma anlamına gelmektedir. Metafor, bireyin yüksek düzeyde soyut, karmaşık veya kuramsal bir olguyu anlamak ve açıklamak için kullanabileceği güçlü bir zihinsel model olarak değerlendirilmektedir (Arslan ve Bayrakçı, 2006:103). "Benzetme kavramıyla yakın bir anlam taşıyan metafor kavramı, bilinmeyeni bilinene aktarmak suretiyle açıklamak ya da nitelikleri bir gerçeklik düzleminden bir başkasına aktarmak suretiyle iş gören bir söz ya da görüntü aracı" olarak da tanımlanabilir (Mutlu, 1998: 106).

Metafor eğitim ve öğretim açısından ele alındığında iki olgu, olay ya da nesneyi karşılaştırarak, birinin bilinen özelliklerinden hareketle diğerinin bilinmeyen özellikleri hakkında karar verme işlemi olarak tanımlanmaktadır (Ocak ve Gürbüz, 2006: 295). Tanımlarda görüldüğü gibi metafor bir kişinin, bir kavramı ya da olguyu benzetmeler kullanarak tanımlaması ya da açıklamadır.

Eğitimin çeşitli alanlarında kullanılabilen metafor kavramı, eğitim yönetiminde, program geliştirme ve plânlamada, öğretim alanında öğrenmeyi teşvik etmede ve yaratıcı düşüncüyü geliştirmede kullanılmaktadır. Öğretmen eğitiminde ise metaforlar, öğretim uygulamalarını yönlendirmede ve öğretmenlerin modern eğitim anlayışındaki yerlerini, rollerini yeniden belirlemede bir araç olarak kullanılmaktadır (Tobin, 1990; Tobin ve LaMaster, 1995; Vadeboncoeur ve Torres, 2003: 88). Ayrıca metaforlar

McWilliam (1994)'e göre öğretmenlerin hizmet öncesindeki mesleki sosyalleşmeleri sırasında ortaya çıkan ihtiyaçlarını belirlemek için kullanılmıştır. Evans ve Evans, (1989) a göre ise deneysel eğitimde metaforlar, öğrenmeye teşvik etmek ve yaratıcılığı geliştirmek için kullanılmıştır (Akt. Vadeboncoeur, 1998: 88).

Bu çalışma öğrencilerin kendi izlenimlerine dayalı olarak akademisyen kavramına yükledikleri anlamları ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Bu nedenle araştırma akademisyenlere ayna tutması ve kendilerini geliştirebilmeleri açısından önem taşımaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Kocaeli Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği öğrencilerin “akademisyen” kavramına ilişkin algılarını metafor analizi yoluyla irdelemektir. Bu amaçlar şu sorulara cevaplar aranacaktır:

- Kocaeli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği öğrencilerinin; akademisyen kavramına yönelik sahip oldukları metaforlar nelerdir?
- Kocaeli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği öğrencilerinin; akademisyen kavramına yönelik sahip oldukları olumlu/olumsuz metaforlar nelerdir?
- Kocaeli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği öğrencilerinin; akademisyen kavramına yönelik sahip oldukları metaforlar ortak özellikler bakımından hangi kavramsal kategoriler altında toplanabilir?

YÖNTEM

Araştırmanın Deseni

Bu araştırma tarama modelinde bir çalışmadır. Bu amaçla çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış anket tekniği kullanılmıştır.

Katılımcılar

Bu araştırmanın katılımcıları, 2010–2011 öğretim yılı bahar döneminde Kocaeli Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerinden (3. ve 4. sınıf) oluşmaktadır. Araştırmaya 31'i erkek ve 103'ü de kız olmak üzere toplam 134 öğrenci katılmıştır (Tablo 1). Bu öğrencilerin 67 tanesi 3. sınıf 67 tanesi 4. sınıfta öğrenim görmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin yaşları 19 ile 25 arasında değişmektedir.

Tablo 1.
Katılımcılar hakkında bilgi

Demografik Özellikler		f	%
Cinsiyet	Kız	103	76.86
	Erkek	31	23.13
Sınıf	3. Sınıf	67	50.00
	4. Sınıf	67	50.00
Yaş	19	1	0.74
	20	9	6.71
	21	47	35.07
	22	54	40.29
	23	18	13.43
	24	2	1.49
	25	3	2.23

Veri toplama aracı

Katılımcılara, “Akademisyen ... gibidir. Çünkü ...” ifadesi bulunan anketler dağıtılmış ve ilk boşluğa akademisyenin benzetildiği nesne, ikinci boşluğa da neden bu nesneye benzetildiğinin gerekçelerini yazmaları istenmiştir.

Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için, çalışmada ulaşılan 61 metafor; önce olumlu/olumsuz olmak üzere daha sonrada ise 6 kavramsal kategori altında sınıflanmıştır. Kavramsal kategorilerin söz konusu kavramsal kategoriye temsil edip etmediğini teyit etmek amacıyla uzman görüşüne başvurulmuştur. Bu amaç doğrultusunda uzmana (a) 61 adet metaforun olumlu mu olumsuz mu olduğunu içeren bir liste, (b) 6 farklı kavramsal kategorinin adını ve özelliklerini içeren ikinci liste verilmiştir. Uzmanın bu iki listeden birinci listede metaforları olumlu/olumsuz olarak sınıflaması, ikinci listede ise verilen metaforların 6 kavramsal kategoriden hangisine girdiğini eşleştirmesi istenmiştir. Daha sonra, uzmanın yaptığı eşleştirmeler ile araştırmacıların yaptığı eşleştirmeler karşılaştırılmıştır. Karşılaştırmalarda görüş birliği ve görüş ayrılığı sayıları tespit edilerek araştırmanın güvenilirliği, Miles ve Huberman’ın (1994, s.64) formülü ($\text{Güvenirlik} = \frac{\text{görüş birliği}}{\text{görüş birliği} + \text{görüş ayrılığı}}$) kullanılarak güvenilirliği hesaplanmıştır. Bu çalışmada elde edilen metaforların olumlu/olumsuz olarak sınıflanmasında 0.95 oranında bir güvenilirlik sağlanmıştır. Ayrıca metaforların 6 kategoriye sınıflandığı çalışmada görüşüne başvuru uzman, 7 metaforu araştırmacıların yaptığı sınıflamadan farklı bir kategoriye yerleştirerek ilişkilendirmiştir. Bu bağlamda metaforların kategorik sınıflaması için güvenilirlik 0.90 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Toplanması, Analizi ve Yorumlanması

Toplam 134 sınıf öğretmenliği öğrencisine anket uygulanmıştır. Öğrencilerinin yazdıkları metaforlar tek tek okunup gözden geçirilerek, her metafor (1) metaforun konusu, (2) metaforun kaynağı, (3) metaforun konusu ile kaynağı arasındaki ilişki bakımından analiz edilmiştir. Üretilen metaforların analiz edilmesi ve yorumlanması süreci; (1) adlandırma aşaması, (2) tasnif etme (eleme ve arıtma) aşaması, (3) yeniden

organize etme ve derleme aşaması, (4) kategori geliştirme aşaması ve (5) nicel veri analizi için verilerin bilgisayara aktarılması aşamaları kullanılarak gerçekleştirilmiştir (Saban ve diğerleri, 2006:541).

Asama 1: Adlandırma aşaması: Bu aşamada öncelikle araştırmaya katılan sınıf öğretmenliği öğrencileri tarafından üretilen metaforların en çok tercih edileninden itibaren sıraya göre geçici bir listesi yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda sınıf öğretmenliği öğrencilerinin yazılarında, metaforların belirgin bir şekilde dile getirilip getirilmediğine bakılmıştır. Her öğrencinin sunduğu kağıtta dile getirilen metaforlar kodlanmıştır. Son olarak herhangi bir metaforun yazılmadığı kağıtlar işaretlenmiştir.

Asama 2: Tasnif etme (eleme ve arıtma) aşaması: Bu aşamada “metafor analizi” teknikleri kullanılarak her metafor, parçalara ayrıştırıldı ve diğer metaforlarla olan benzerlikleri veya ortak özellikleri bakımından analiz edildi. Bu araştırmada 23 anket metaforun konusu ile kaynağı arasındaki ilişki bakımından uyumsuz olduğu gerekçesiyle araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır. Son olarak sınıf öğretmenliği öğrencilerinden 61 adet geçerli metafor elde edilmiştir (f:111). Bu aşamada, elde edilen metaforlar en sık tekrarlan itibarıyla sıraya dizilmiş ve ham veriler ikinci kez gözden geçirilerek her metaforu temsil eden sınıf öğretmenliği öğrencilerinin yazılarından birer örnek metafor ifadesi seçilmiştir.

Asama 3: Yeniden organize etme ve derleme aşaması: Geçersiz metaforlar hariç tutulduktan sonra, 61 adet geçerli metafor elde edilmiştir. Geçerli metaforlar, olumlu, olumsuz ve kategorize edilerek tablolandırılmıştır.

Asama 4: Kategori geliştirme aşaması: Hazırlanan metafor listesinde, geçerli metaforlar incelenerek kategoriler geliştirilmiştir. Bu kategoriler, bilgi kaynağı, bilgi üreticisi, araştırmacı, eleştirmen ve rehber olarak belirlenmiştir. Bu kategoriler içerisinde yer almayan metaforlar da diğer başlığı altında toplanmıştır.

Asama 5: Nicel veri analizi için verilerin SPSS paket programına aktarılması: Toplam 61 adet metaforun belirlenmesinden ve bu metaforların oluşturduğu 6 adet kavramsal kategorinin geliştirilmesinden sonra bütün veriler SPSS istatistik programına aktarılmıştır. Bu işlemden sonra ilk olarak 61 metafor ve 6 kategoriyi temsil eden katılımcı sayısı (f) ve yüzdesi (%) hesaplanmıştır.

BULGULAR VE YORUM

134 katılımcı akademisyen kavramına ilişkin toplam 84 metafor geliştirmiştir. Fakat bu metaforların 23 tanesi benzetilen nesneyle ilgili geçerli bir gerekçelendirme yapılmadığından araştırma dışında bırakılmıştır. Çalışma geriye kalan 61 adet geçerli metaforla yapılmıştır. Geçerli olan metaforlar Ek 1’de belirtilmiştir. Geçersiz sayılan ve araştırmaya dahil edilmeyen metaforlar; “karnaval, tatil, teknoloji, sınır, damacana, oyun hamuru, dansöz, kirpi, kurtçuk, canavarın kuyruğu, öğrencilerden hınç çıkaran, sonradan görme, söylediklerinden hiçbir şey anlaşılmayan taş devri insanı, kıyafet balosundaki birey, kamera arkası çalışanı, her şey gibidir aynı zamanda hiçbir şeydir, tatil, kazanım, beyaz pelerinli cırcır böceği, mouse, karga ve kibirli” dir.

Tablo 2’de görüldüğü gibi geçerli metafor üreten 111 öğrenci akademisyen kavramına ilişkin 61 adet metafor üretmiştir.

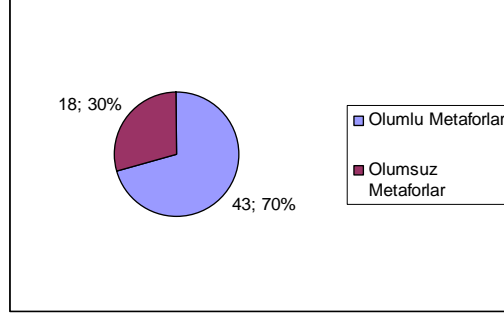
Tablo 2
Öğrencilerin akademisyen kavramına yönelik ürettikleri metaforlar

SN	Metafor	f	%	SN	Metafor	f	%
1	kürsü	7	6,30	32	çakal	1	0,90
2	kitap	6	5,40	33	deve	1	0,90
3	arı	6	5,40	34	köpek	1	0,90
4	deniz	6	5,40	35	sivrisinek	1	0,90
5	güneş	5	4,50	36	buzdolabı	1	0,90
6	çiçek	4	3,60	37	ütü	1	0,90
7	karınca	3	2,70	38	kapalı kutu	1	0,90
8	ağaç	3	2,70	39	sabır taşı	1	0,90
9	mum	3	2,70	40	bilgisayar	1	0,90
10	metal	3	2,70	41	cam	1	0,90
11	araba	3	2,70	42	trafik ışığı	1	0,90
12	bukalemun	2	1,80	43	pencere	1	0,90
13	papağan	2	1,80	44	gazete	1	0,90
14	kar tanesi	2	1,80	45	balon	1	0,90
15	çocuk	2	1,80	46	tükenmez kalem	1	0,90
16	hizmetçi	2	1,80	47	mercek	1	0,90
17	saat	2	1,80	48	inek	1	0,90
18	dağ	2	1,80	49	hindi	1	0,90
19	fabrika	2	1,80	50	tanrı	1	0,90
20	tehlike	2	1,80	51	yağmur damlası	1	0,90
21	tilki	2	1,80	52	toprak	1	0,90
22	elma	2	1,80	53	kaşif	1	0,90
23	google	2	1,80	54	aşçı	1	0,90
24	bülbül	1	0,90	55	heykeltıraş	1	0,90
25	öğretmen	1	0,90	56	televizyon	1	0,90
26	büyüteç	1	0,90	57	kapı	1	0,90
27	kumbara	1	0,90	58	gökyüzü	1	0,90
28	anahtar	1	0,90	59	bulut	1	0,90
29	pusula	1	0,90	60	cin	1	0,90
30	iş adamı	1	0,90	61	bilgi küpü	1	0,90
31	disko topu	1	0,90				
				Toplam		111	100

Üretilen metaforların frekans aralıkları 7 ile 1 arasında değişmektedir. Üretilen metaforlar incelendiğinde en sık tekrarlananın “kürsü” metaforu olduğu görülmektedir. Bu metaforu 6’şar kişinin ortak ürettiği “kitap”, “arı” ve “deniz” metaforları takip etmektedir. 38 metafor ise sadece birer kez tekrarlanmıştır. Genellikle sık tekrarlanan metaforların olumlu metaforlar olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin ürettikleri metaforların gerekçeleri içerik analizi yoluyla değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeden sonra olumlu ve olumsuz gerekçelendirilen metaforlar tespit edilerek yüzdeleri alınmış, daha sonra metaforlar frekans ve yüzdeleriyle tablo ve grafik oluşturulmuştur (Tablo 3 ve 4).

Grafik 1’de de görüldüğü gibi, üretilen 61 metaforun 43’ü olumlu (% 70.49), 18’i olumsuz (%29.50) içeriğe sahiptir.

Grafik 1. Akademisyen kavramına yönelik üretilen olumlu ve olumsuz metaforların dağılımları

Araştırmaya katılan öğrencilerin 79’unun (% 71,17) 43 olumlu metafor geliştirdiği gözlemlenmiştir (Tablo 3).

Tablo 3
Öğrencilerin; akademisyen kavramına yönelik ürettikleri olumlu metaforlar

SN	Metafor	f	%	SN	Metafor	f	%
1	kitap	6	7,59	23	aşçı	1	1,26
2	arı	6	7,59	24	heykeltıraş	1	1,26
3	deniz	6	7,59	25	kapalı kutu	1	1,26
4	güneş	5	6,32	26	sabır taşı	1	1,26
5	çiçek	4	5,06	27	bilgisayar	1	1,26
6	karınca	3	3,79	28	cin	1	1,26
7	ağaç	3	3,79	29	cam	1	1,26
8	mum	3	3,79	30	hindi	1	1,26
9	araba	3	3,79	31	Trafik ışıkları	1	1,26
10	bukalemun	2	2,53	32	bilgi küpü	1	1,26
11	kar tanesi	2	2,53	33	inek	1	1,26
12	çocuk	2	2,53	34	köpek	1	1,26
13	fabrika	2	2,53	35	pencere	1	1,26
14	elma	2	2,53	36	deve	1	1,26
15	google	2	2,53	37	gazete	1	1,26
16	büyüteç	1	1,26	38	yağmur damlaları	1	1,26
17	kumbara	1	1,26	39	bulut	1	1,26
18	anahtar	1	1,26	40	balon	1	1,26
19	televizyon	1	1,26	41	tükenmez kalem	1	1,26
20	kapı	1	1,26	42	toprak	1	1,26
21	kaşif	1	1,26	43	öğretmen	1	1,26
22	buzdolabı	1	1,26				
				Toplam		79	100

Olumlu metaforların tekrarlanma sıklığı 6 ile 1 arasında değişmektedir. Olumlu olarak sınıflandırılan metaforlardan en sık tekrarlananlar 6 şar öğrencinin oluşturduğu “kitap”, “arı” ve “deniz” olduğu görülmektedir. Bunu sıra ile 5 öğrencinin oluşturduğu “güneş”, 4 öğrencinin ürettiği “çiçek” izlediği görülmektedir. Metaforlar daha çok eğitim ve öğretimde önemli bir yere sahip olan “kitap” aydınlatır bilgi verir, yönlendirir ama okumasını bilmeniz gereklidir gibi; “güneş” öğrencileri ısıtır, aydınlatır ve etrafına sonsuz ışık saçar gibi gerekçelendirilmiştir. Ayrıca diğer olumlu metaforlar incelendiğinde doğada çalışkanlığı ile bilinen arı ve karıncaya benzetilmektedir. “arı” birçok kaynaktan edindiği şeyi dönüştürerek yeni ve değerli olan ürün ortaya koyar ve “karınca” sürekli araştırma yapar gibi gerekçelendirilmiştir.

Araştırmaya katılan 111 öğrencinin 32 (% 28,82)’sinin 18 olumsuz metafor ürettiği gözlemlenmiştir (Tablo 4).

Tablo 4

Öğrencilerin; akademisyen kavramına yönelik ürettikleri olumsuz metaforlar

SN	Metafor	f	%	SN	Metafor	f	%
1	kürsü	7	21,87	10	sivrisinek	1	3,12
2	metal	3	9,37	11	mercek	1	3,12
3	papağan	2	6,25	12	çakal	1	3,12
4	saat	2	6,25	13	ütü	1	3,12
5	dağ	2	6,25	14	disko topu	1	3,12
6	tehlike	2	6,25	15	iş adamı	1	3,12
7	tilki	2	6,25	16	bülbül	1	3,12
8	hizmetçi	2	6,25	17	gökyüzü	1	3,12
9	pusula	1	3,12	18	tanrı	1	3,12
Toplam						32	100

Öğrencilerin ürettiği olumsuz metaforların tekrarlanma sıklığı 7 ile 1 arasında değişmektedir. En sık tekrarlanan metaforun 7 öğrencinin ürettiği “kürsü” olduğu görülmektedir. Bu metaforu üç öğrencinin ürettiği “metal”, 2 öğrencinin ürettiği papağan, saat, dağ, tehlike, tilki, hizmetçi metaforları takip etmektedir. Metaforlar daha çok otorite ve soğukluğu temsil eden “kürsü” kendini hep yüksekte görür, her şeyi bildiğini savunur ve “metal” her zaman insanlara karşı soğuktur gibi imgelere benzetilmiştir. Ayrıca diğer olumsuz metaforlar incelendiğinde yanlış kullanıldığında negatif yönde rehberlik yapan “pusula” ve “saat” e benzetilmiştir.

Öğrencilerin; akademisyen kavramına yönelik ürettikleri metaforlar ortak özellikleri ve yakın anlamlarda gerekçelendirilmeleri bakımından bilgi kaynağı, bilgi üreticisi, araştırmacı, eleştirmen ve rehber olarak akademisyen olmak üzere 5 kategoriye ayrılmıştır. Bu kategoriler içinde yer almayan metaforlar da diğer başlığı altında kategorize edilmiştir. Tablo 5 incelendiğinde bu 5 kategoriye ait yüzdelik dağılımlar verilmiştir

Tablo 5

Kavramsal Kategorilere Genel Bakış

Kategoriler	Öğrenci Sayıları	Öğrenci Yüzdeleri	Metafor Sayıları	Metafor Yüzdeleri
Bilgi Kaynağı	44	39.63	21	34.42
Bilgi Üreticisi	13	11.71	7	11.47
Araştırmacı	10	9.00	5	8.19
Eleştirmen	21	18.91	10	16.39
Rehber	8	7.20	6	9.83
Diğer	15	13.51	12	19.67
Toplam	111	100	61	100

Tablo 5 incelendiğinde akademisyenlerin en çok bilgi kaynağı olarak görüldüğü söylenebilir. Ayrıca eleştirmen boyutunda bilgi üreticisi boyutundan daha fazla metafor üretildiği görülmektedir.

Bilgi Kaynağı Olarak Akademisyen

111 öğrenciden 44'ünün akademisyenleri “bilgi kaynağı” olarak gördüğü tespit edilmiştir. Ayrıca geçerli 61 metaforun 21'i bilgi kaynağı olarak akademisyen kategorisini oluşturmaktadır.

Bilgi kaynağı olarak akademisyen kategorisindeki metaforları 44 öğrenciden 40'ı olumlu, 4'ü ise olumsuz gerekçelendirdiği görülmektedir. Öğrencilerin ürettiği metaforların tekrarlanma sıklığı 6 ile 1 arasında değişmektedir. Metaforların tekrarlanma sıklığına bakıldığında ilk sırada 6 şar öğrencinin ürettiği “kitap” ve “deniz”, ikinci sırada 5 öğrencinin ürettiği “güneş”, üçüncü sırada ise 4 öğrencinin ürettiği “çiçek” metaforlarının ön plana çıktığı görülmektedir. Metaforlar daha çok bilgi kaynağı olan “kitap” “aydınlattır bilgi verir, yönlendirir ama okumasını bilmeniz gereklidir gibi; “güneş” öğrencileri ısıtır, aydınlattır ve etrafına sonsuz ışık saçarak şeklinde gerekçelendirilmiştir.

Tablo 6
Bilgi kaynağı olarak akademisyen

SN	Metafor	Olumlu (f)	Olumsuz (f)	Toplam (f)	Yüzde (%)
1	kitap	6	-	6	13,63
2	deniz	6	-	6	13,63
3	güneş	5	-	5	11,36
4	çiçek	4	-	4	9,09
5	mum	3	-	3	6,81
6	kar tanesi	2	-	2	4,54
7	Saat	-	2	2	4,54
8	elma	2	-	2	4,54
9	google	2	-	2	4,54
10	kumbara	1	-	1	2,27
11	pusula	-	1	1	2,27
12	televizyon	1	-	1	2,27
13	kapalı kutu	1	-	1	2,27
14	bilgisayar	1	-	1	2,27
15	cin	1	-	1	2,27
16	inek	1	-	1	2,27
17	yağmur damlaları	1	-	1	2,27
18	balon	1	-	1	2,27
19	tükenmez kalem	1	-	1	2,27
20	mercek	-	1	1	2,27
21	toprak	1	-	1	2,27
Toplam		40	4	44	100

Ayrıca diğer metaforlar incelendiğinde zamanı gösteren “saat” iki kez doğruyu gösterir ve “mercek” ışığımızı kırarak hatalı kullanımda yanlış bilgi vereceği ve tesadüfi olarak doğru bilgi verebileceği ifade edilerek gerekçelendirilmiştir.

Bilgi Üreticisi Olarak Akademisyen

111 öğrencinin 13'ünün akademisyenleri "bilgi üreticisi" olarak gördüğü tespit edilmiştir. Üretilen toplam 61 metaforun 7'si bilgi kaynağı olarak akademisyen kategorisini oluşturmaktadır.

Bilgi üreticisi olarak akademisyen kategorisi (Tablo7) incelendiğinde 13 öğrencinin toplam 7 metafor ürettiği ve tamamının olumlu gerekçelendirildiği görülmektedir. Metaforların tekrarlanma sıklığı 6 ile 1 arasında değişmektedir. Metaforların frekans ve yüzde dağılımlarına bakıldığında ilk sırada 6 öğrencinin ürettiği "arı", ikinci sırada 2 öğrencinin ürettiği "fabrika" metaforlarının üst sıralarda olduğu, geriye kalan metaforları sadece birer öğrencinin ürettiği tespit edilmiştir. Metaforlar daha çok üretim yapan "arı" birçok kaynaktan bilgi toplayıp, en iyi ve en doğru sonuca ulaşmayı amaçlar ve "fabrika" sürekli ürün ortaya koymaya çalışır olarak gerekçelendirilmiştir. Ayrıca diğer metaforlar incelendiğinde akademisyenler, farklı lezzetleri güzel bir şekilde sunan "aşçı" ve günlük bilgi kaynağımız olan "gazete" ye benzetilmiştir.

Tablo 7

Bilgi üreticisi olarak akademisyen

SN	Metafor	Olumlu (f)	Olumsuz (f)	Toplam (f)	Yüzde (%)
1	arı	6	-	6	46,15
2	fabrika	2	-	2	15,38
3	aşçı	1	-	1	7,69
4	sabır taşı	1	-	1	7,69
5	hindi	1	-	1	7,69
6	bilgi küpü	1	-	1	7,69
7	gazete	1	-	1	7,69
Toplam		13	0	13	100

Araştırmacı Olarak Akademisyen

Öğrencilerin 10'unun akademisyenleri "araştırmacı" olarak gördüğü tespit edilmiştir. 61 metaforun 5'i Araştırmacı olarak Akademisyen kategorisini oluşturmaktadır.

Tablo 8

Araştırmacı olarak akademisyen

SN	Metafor	Olumlu (f)	Olumsuz (f)	Toplam (f)	Yüzde (%)
1	karınca	3	-	3	30
2	ağaç	2	1	3	30
3	çocuk	2	-	2	20
4	kaşif	1	-	1	10
5	köpek	1	-	1	10
Toplam		9	1	10	100

Araştırmacı olarak akademisyen kategorisi (Tablo 8) incelendiğinde 10 öğrencinin toplam 5 metafor ürettiği, bu metaforlardan sadece birinin olumsuz gerekçelendirildiği tespit edilmiştir. Üretilen metaforların tekrarlanma sıklığı 3 ile 1 arasında değişmektedir. Bu kategoride ilk sırada 3 öğrencinin ürettiği “arı”, ikinci sırada 2 öğrencinin ürettiği “ağaç” ve “fabrika”, son sıralarda da 1 er öğrenci tarafından üretilen “kaşif” ve “fabrika” metaforları bulunmaktadır. Metaforlar daha çok “karınca” sürekli araştırma yapar ve “çocuk” sürekli merakını gidermek için araştırma yapar şeklinde gerekçelendirilmiştir. Ancak “ağaç” sağlam temelleri olmayan bilgi yığından ibarettir şeklinde benzetilerek olumsuz yönde bir ifade ile sunulmuştur.

Eleştirmen Olarak Akademisyen

111 öğrencinin 21’nin akademisyenleri “eleştirmen” olarak gördüğü tespit edilmiştir. 61 metaforun 10’u Eleştirmen olarak Akademisyen kategorisini oluşturmaktadır.

Eleştirmen olarak akademisyen kategorisi (Tablo 9) incelendiğinde 21 öğrencinin toplam 10 metafor ürettiği görülmektedir. Metaforların tekrarlanma sıklığı 7 ile 1 arasında değişmektedir. Üretilen 10 metafordan “kürsü” hem olumlu hem olumsuz gerekçelendirilmiştir. 5 öğrencinin ürettiği olumlu metafor olarak “kürsü” bütün bilgilerle karşı tarafa karşı donanımlıdır ve 2 öğrencinin ürettiği olumsuz metafor olarak “kürsü” kendi görüşleri dışındaki görüşlerin varlığını kolay kolay kabul etmez şeklinde gerekçelendirilmiştir. Diğer metaforlar incelendiğinde 2 öğrencinin ürettiği “bukalemun” ortamına dersine göre değişir ve 1 öğrencinin ürettiği “cam” her görüşe açık herkese aynı mesafede durur şeklinde belirtilmiştir.

Tablo 9

Eleştirmen olarak akademisyen

SN	Metafor	Olumlu (f)	Olumsuz (f)	Toplam (f)	Yüzde (%)
1	kürsü	5	2	7	33,33
2	metal	-	3	3	14,28
3	bukalemun	2	-	2	9,52
4	papağan	-	2	2	9,52
5	tehlike	-	2	2	9,52
6	çakal	-	1	1	4,76
7	ütü	-	1	1	4,76
8	Cam	1	-	1	4,76
9	Bülbül	-	1	1	4,76
10	Sivrisinek	-	1	1	4,76
	Toplam	8	13	21	100

Rehber Olarak Akademisyen

111 öğrencinin 8'nin akademisyenleri “rehber” olarak gördüğü tespit edilmiştir. 61 metaforun 6'sı Rehber olarak Akademisyen kategorisini oluşturmaktadır.

Tablo 10
Rehber olarak akademisyen

SN	Metafor	Olumlu (f)	Olumsuz (f)	Toplam (f)	Yüzde
1	araba	2	1	3	37,50
2	büyüteç	1	-	1	12,50
3	anahtar	1	-	1	12,50
4	heykeltıraş	1	-	1	12,50
5	trafik ışıkları	1	-	1	12,50
6	öğretmen	1	-	1	12,50
	Toplam	7	1	8	100

Rehber olarak akademisyen kategorisi (Tablo 10) incelendiğinde 8 öğrencinin toplam 6 metafor ürettiği görülmektedir. Üretilen metaforlardan 7'si olumlu sadece 1'i olumsuzdur. Üretilen metaforların tekrarlanma sıklığı 3 ile 1 arasında değişmektedir. Metaforların frekans ve yüzde dağılımlarına bakıldığında; ilk sırada toplamda üç öğrenci tarafından üretilen “araba” metaforu görülmektedir. Bu metafor gerekçelendirilme nedenine göre; 2 öğrencinin ürettiği “araba” ile olumlu nereye kadar götürmesini istersen oraya kadar götürebilir, 1 öğrencinin ürettiği “araba” oranla olumsuz teorikte kendilerini aşıyorlar, uygulamada hiçbir gerçeklik göremiyoruz şeklinde gerekçelendirilmiştir. “araba” metaforunu 1'er öğrenci tarafından üretilen metaforlar takip etmektedir. Örneğin; “anahtar” öğrencilerdeki bilgi birikimini ortaya çıkarır ve “heykeltıraş” malzemeyi ele alır ve onu şekillendirir şeklinde belirtilmiştir.

Diğer kategori

111 öğrencinin 15'nin ürettiği metaforlar oluşturulan kavramsal kategorilerin özelliklerini taşımadığı için “diğer” başlığı altında toplanmıştır. 61 metaforun 12'si Diğer kategorisini oluşturmaktadır.

Tablo 11
Kategoriye girmeyen diğer metaforlar

SN	Metafor	Olumlu (f)	Olumsuz (f)	Toplam (f)	Yüzde
1	hizmetçi	-	2	2	13,33
2	dağ	1	1	2	13,33
3	tilki	1	1	2	13,33
4	gökyüzü	-	1	1	6,66
5	Tanrı	-	1	1	6,66
6	kapı	1	-	1	6,66
7	buzdolabı	1	-	1	6,66
8	disko topu	-	1	1	13,33
9	iş adamı	-	1	1	13,33
10	deve	-	1	1	13,33
11	pencere	1	-	1	6,66
12	bulut	1	-	1	6,66
	Toplam	6	9	15	100

Diğer kategorisini oluşturan metaforların tekrarlanma sıklığı 2 ile 1 arasında değişmektedir. Diğer 5 kategoriye dahil edilemeyen metaforlar Tablo 11’de belirtilmiştir. Tablo 11 incelendiğinde 6’sının olumlu 9’unun olumsuz olduğu görülmektedir. 1’er öğrencinin ürettiği “dağ” uzun yamaçlar ve birçok hayvana barınak sağlayandır, “tilki” her an uyanıktır ve “buzdolabı” bazı meyve sebzelerin bozulmasını engelliyorlar şeklinde olumlu olarak, 2 öğrencinin ürettiği “hizmetçi hocaların dediği her şeyi yapmak durumundalar, 1 öğrencinin ürettiği “dağ” kendi yükseltisinin farkında olması yetmez yükseltisiyle ezmeyi sever ve “tanrı” dünyanın kendi ellerinde döndüğünü zanneder gibi olumsuz olarak gerekçelendirilmiştir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Sınıf öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin akademisyen kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeleri (metaforları) ortaya çıkarmayı amaçlayan bu çalışmanın verileri analiz edildiğinde şu bulgulara ulaşılmıştır. Katılımcıların %71’lik kısmı akademisyen kavramına ilişkin olumlu imge, %29 ise olumsuz imge geliştirdiği saptanmıştır. Kavramsal kategoriler incelendiğinde, öğrenciler akademisyenleri en fazla bilgi kaynağı (%34) olarak görmektedir. Katılımcıların yaklaşık %16’sı akademisyenleri eleştirmen olarak görmektedir. Sayıları yakın oranlarda katılımcılar ise akademisyenleri bilgi üreticisi (%11), rehber (%10) ve araştırmacı (%8) olarak görmektedir. 15 katılımcının ürettiği 12 metafor (%20) ise hiçbir kategoride yer almayarak “diğer” başlığı altındaki kategorilendirilmiştir.

Metaforlar temsil ettikleri kavramları tek yönüyle açıklarlar. Bu nedenle metaforlar, kavramın kendisi değil, hatta kavramın çok az kısmını ifade ederler (Yob, 2003:134). Öğrenciler, akademisyen kavramını açıklarken en güçlü gördükleri yönleriyle imgeleştirmişlerdir. Üretilen metaforlar akademisyen kavramını tek başına karşılamamakta sadece öğrencinin akademisyenlerde en güçlü gördüğü yönü yansıtmaktadır. Bu nedenle öğrencilerin oluşturdukları metaforları akademisyen kavramını açıklayacak şekilde farklı kavramsal kategoriler altında birleştirilmiştir. Oluşturulan kategoriler birleştirildiğinde akademisyen kavramı araştıran, bilgi kaynağı olan, bilgiyi üreten, eleştiren, rehberlik eden ve araştıran şeklinde tanımlanabilir. Yapılan bu tanım sadece katılımcı grup tarafından oluşturulduğu ve ilerleyen dönemlerde öğrencilerin algılarını değişebileceği için tamamlanmış bir kavram değildir. Çünkü metaforik düşünen bir kişi, zaman içerisinde öğrenen kişi olarak ve bildiği imgelerden bilmediği ya da açıklamak istediği imgeleri yapılandırarak aktif bir biçimde bağlantı kurmaktadır (Taggart ve Wilson, 2005). Öğrenme hayat boyu devam ettiği için metaforik düşünce sürecinde imge sayımız artmakta, böylece kavramlara bakış açımız da zaman içerisinde değişmektedir. Ancak bu çalışmada üretilen metaforlar aracılığı ile akademisyen kavramına farklı açılardan bakmamıza yardımcı olması açısından ve zaman içerisinde akademisyen kavramının gelişimini görmemiz açısından önemlidir. Görüldüğü üzere araştırma çağımızda akademisyenlerin sadece bilgi üreten ve bilgi kaynağı olan değil, aynı zamanda araştıran, yetiştirdiği öğrencilerine rehberlik yaparak onları hayati ve mesleki yönden bir yerlere ulaştıran bireyler olarak algılandıklarını da göstermektedir. Araştırma sonucu aynı zamanda akademisyenleri sadece bilgi kaynağı

olma rolüne ağırlık verdiğini ya da diğer rollerini (eleştirme, bilgi üretme, rehberlik, araştırma) öğrencilere yeterince gösteremediklerini göstermektedir.

Her araştırmanın olduğu gibi bu araştırmanın sınırlılıkları bulunmaktadır. Araştırma nitel araştırma deseninde tasarlandığından genellenebilirliği sınırlıdır. Bu nedenle bir sonraki çalışmada nicel araştırmalarla desteklenmelidir. Bu araştırma sınıf öğretmenliği öğrencilerinin görüşlerine göre yapılmıştır. Belki öğretmenlik programları hatta yükseköğretim farklı programlarında öğrenim gören öğrencilerin görüşlerine dayalı olarak yapılsa akademisyen kavramının anlamı daha farklılık gösterebilir.

KAYNAKLAR/REFERENCES

- Arslan, M.M. & Bayrakçı, M. (2006). Metaforik düşünme ve öğrenme yaklaşımının eğitim-öğretim açısından incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 35/171, 100-108.
- Boyer, E.L. (1990). *Scholarship reconsidered: Priorities of the professoriate*, Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching. Princeton, NJ. ERIC- ED326149.
- Döş, İ. (2010). Aday Öğretmenlerin Müfettişlik Kavramına İlişkin Metafor Algıları. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9/3, 607 -629.
- Evans, RD. & Evans ,G.E. (1989) Cognitive mechanisms in learning from metaphors, *Journal of Experimental Education*, 58(1), 5-19.
- Hattie, J. & Marsh, H.W. (2002). The relation between research productivity and teaching effectiveness: Complementary, antagonistic, or independent constructs? *The Journal of Higher Education*, 73(5), 603-641.
- McWilliam, E. (1994) *In Broken Images: Feminist Tales for A different Teacher Education*, New York, Teachers College Press.
- Miles, M., & Huberman, A.M. (1994). *Qualitative Data Analysis*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications
- Mutlu, E. (1998). *İletişim Sözlüğü*. Ark Yayınları, Ankara.
- Ocak, G., & Gündüz, M. (2006). Eğitim Fakültesini Yeni Kazanan Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersini Almadan Önce ve Aldıktan Sonra Öğretmenlik Mesleği Hakkındaki Metaforlarının Karşılaştırılması [The Comparison Of Pre-Service Teachers' Metaphors About The Teacher-Profession Before And After The 'Introduction To Teacher-Profession' Course], *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Cilt VIII / 2 / Aralık 2006. 293-310.
- Odabaşı Y. (2006). Değişimin ve Dönüşümün Aracı Olarak Girişimci Üniversite, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi [Journal of Entrepreneurship and Development]*, Cilt 1/1, 87-104.
- Odabaşı, H.F. & Fırat, M., İzmirli, S., Çankaya, S. & Mısırlı, A. (2010). Küreselleşen Dünyada Akademisyen Olmak [Being Academician in Globalizing World]. *Anadolu University Journal of Social Sciences (Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi)*, 10/3, 127-142.
- Saban, A., Kocbeker, B. N., & Saban, A. (2006). Öğretmen adaylarının öğretmen kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yoluyla incelenmesi [An investigation of the concept of the teacher among prospective teachers through metaphor analysis]. *Educational Sciences: Theory & Practice (Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri)*, 6/2, 461-523.
- Sönmez, V. (1993). *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*. Adım Yayıncılık Ankara.
- Taggart, G. L. & Wilson, A. P. (2005), *Promoting Reflective Thinking in Teachers 50 Action Strategies*. Thousand oaks, Corwin Pres, California.

- Vadebocoeur, Jennifer A. & Myriam N. Torres (2003). "Constructing and Reconstructing Teaching Roles: A Focus On Generative Metaphors and Dichotomies", *Discourse : Studies in the Cultural Politics of Education, Carfax Publishing*, 24/1, 87-103.
- Yob, I.M. (2003). Thinking constructively with metaphors. *Studies in Philosophy and Education*. 22, 127-138.

Ek-1 Araştırmaya dahil edilen metaforların listesi

Metafor	Gerekçe
ağaç	ülkenin daha sağlıklı olması için ana maddedir.
ansiklopedi	dışı çok ciddi, içi bilgi doludur.
araba	nereye kadar götürmesini istersen oraya kadar götürebilir.
arı	birçok kaynaktan edindiği şeyi dönüştürerek yeni ve değerli olan ürün ortaya koyar.
aşçı	farklı lezzetleri bir araya getirip yeni bir şey elde eder.
ateş	dokunanı yakar.
balon	yeri gelir havalara uçar ve uçurur. yeri gelir içi boşalır bir hiçten ibarettir.
bilgi küpü	her konuda az çok bilgisi vardır.
bilgisayar	yanına gittiğimizde veya ders saatlerinde ihtiyacımız olan bilgiyi bize verirler.
bozuk saat	yalnızca iki kez doğruyu gösterir.
bukalemun	bulduğu sınıfa göre renk değiştirir. bazen mavi bazen mor
bulut	bazen sessiz, sakın, anlayışlı, kimi zaman karanlık ve sinirlidir.
buzdolabı	bazı meyve ve sebzelerin bozulmasını engelleyebilir.
bülbül	sürekli türkü söyler.
büyüteç	bilgilerin kaynağına inip göremeyeceğimiz ayrıntıları bize yansıtır.
cam	her görüşe açık herkese aynı mesafede durur.
cin	çok çalışarak her şeyi öğrenmektedir. hayatı tüm yönleriyle ele almayı bilir.
çakal	bizi hiç rahat bırakmadılar.
çiçek	kendisini her yönüyle öğrencilere açar, her yaprağında ayrı bir şey buluruz.
çiçek	her an kendini yenilemeye, günün şartlarına uygun bilgiye sahip olabilir.
çocuk	çocuk bilmediği her şeyi sorar, merak eder, onun ne olduğunu öğrenene kadar çalışır ve öğrendiğini arkadaşları ile paylaşır.
çocuk	her an merakını gidermek için araştırma halindedir.
dağ	kendi yükseltisinin farkında olması yetmez yükseltisiyle ezmeyi sever.
dağ	var olan bin bir türlü ağaç, uzun yamaçlar ve birçok hayvana barınak sağlayandır.
deniz	ne kadar bilgi yardımı istersek isteyelim tükenmek bilmeyen bilgi kaynağıdır.
deniz	insanları bir yerlere ulaştırmayı, bir yerlere bağlamayı görev bilirler.
deniz	su damlacıklarını bilgi olarak düşünürsek sürekli bir bilgi alışverişinde bulunur.
deve	hiçbir şeyi unutmaz.

Ek-1 Araştırmaya dahil edilen metaforların listesi (Devam)

Metafor	Gerekçe
dilek ağacı	her zaman bir şeyler istemektedir.
disko topu	ne zaman iyi olacakları belli olmuyor.
efendi	her işi başkasına yaptırır.
elma	kesmeden kurtlu olup olmadığını anlayamazsınız.
elma	iyi yetişmiş, gün ışığını almış, suyunu almış olgun bir elma
fabrika	sürekli ürün ortaya koymaya çalışır. üretim yapmak ister.
gazete	sürekli kendini güncellemek zorundadır. gündemi takip etmek zorundadır.
google	ne sorsan mutlaka bilir ve bilmekle kalmaz anlatmaya çalışır.
gökyüzü	kimi zaman yağmurlu, kimi zaman fırtınalı, kimi zaman güneşlidir.
güneş	güneşin ısı ve ışığı da ilimdir. bundandır, birbirine benzerler.
heykeltıraş	malzemeyi (öğrenciyi) ele alır ve onda gördüğü şekli ortaya çıkarır.
hindi	düşünür, sürekli zihninde bir şey vardır.
hizmetçi	gece gündüz sürekli çalışır. her akademisyen bir üst seviyesindeki itaat eder
inek	etinden sütünden her fırsatta yararlanırsın
iş adamı	onun için amaç eğitim değil kendini kanıtlamaktır.
kapalı kutu	açmazsam içinden bir şey alamam.
kar tanesi	hepsi birbirinden farklıdır. birleşerek çığ bile oluşturabilirler.
kar topu	yuvarlandıkça (bilgi edindikçe) büyürler.
karınca	sürekli araştırma yapmalıdırlar.
kaşif	sürekli merak içinde olup araştıran, sorup sorgulayan biridir.
kitap	aydınlatır bilgi verir, yönlendirir
köksüz ağaç	sağlam temelleri olmayan bilgi yığımından ibarettir.
köpek	bulduğu bir kemiği asla koklamadan bırakmaz
kumbara	arşımıza gelene kadar içine attığı bilgileri, hiçbir kaygı gütmekten bizimle paylaşandır.
kürsü	öğrencilerden kendilerine sorgusuz itaat etmelerini isterler.
mercek	baktıkça ışığınız kırılabilir.
metal	her zaman insanlara karşı soğuktur.
mum	çevresini bilgileri, yaşantısı ile aydınlatmak durumundadır.
papağan	devlet ne derse o da onu tekrarlar, kendi görüşü yoktur.
pencere	açarsan hava alırsın, kaparsan boğulursun
pusula	kendi görüşü nasılsa o yönü gösterir.
saat	her şeyin zamanladığı gibi o zamanda olmasını bekler
sabır taşı	çalışmaktan usanmayan, zorluklara karşı direnen ve pes etmeyen
sivrisinek	öğrencilerin kanını emmeye çalışır

Ek-1 Araştırmaya dahil edilen metaforların listesi (Devam)

Metafor	Gerekçe
tanrı	dünyanın kendi ellerinde döndüğünü zannederler. Bir çoğunun havasından yanına dahi yaklaşılmaz. birçoğu kendi içinde çelişir.
televizyon	dünyadaki tüm bilgileri bize iletebilir.
tilki	bir zamanlar sıralarda oturduklarını unutmuş gibiler. Kendi gelişimleri için bizi ödeve boğuyorlar.
tilki	her an uyanıktır.
toprak	ne kadar kaliteli olursa üstünde yetişen bitkiler de iyi olur.
trafik ışıkları	ondan ne zaman ne şekilde faydalanman gerektiğini bilmek gerekir.
tükenmez kalem	kendinden tükete tükete yine bitmez
ütü	kafa ütüler, öğrencilere pek de bir şey katmaz.
yağmur damlaları	damlalarıyla (bilgileriyle) öğrencileri, hitap ettiği kişileri besler.

İletişim/Correspondence

Soner POLAT
Kocaeli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
KOCAELİ-TÜRKİYE
Tel: +90 262 3032448
spolat@kocaeli.edu.tr

Özlem APAK
Kocaeli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
KOCAELİ-TÜRKİYE
Tel: +90 262 3032493
ozlemapak@kocaeli.edu.tr

Murat AKDAĞ
Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
TOKAT-TÜRKİYE
Tel: +90 356 252 1616(Dahili:3457)
murat.akdag@gop.edu.tr